

ЦЕЙ ЗВІТ БУЛО
ПІДГОТОВЛЕНО
У СПІВПРАЦІ З:

ZSL
Zoological
Society
of London

“ЖИВА ПЛАНЕТА” ЗВІТ 2024

Короткий виклад

WWF (Всесвітній фонд природи)

WWF — незалежна організація охорони природи, що налічує понад 38 мільйонів послідовників та має глобальну мережу, що активно співпрацює із місцевим керівництвом у більш ніж 100 країнах. Наша місія полягає в тому, щоб зупинити занепад природного середовища та збудувати майбутнє, в якому люди живуть у гармонії з природою, зберігаючи світове біологічне різноманіття, гарантуючи стале використання відновлювальних природних ресурсів і сприяючи зменшенню забруднення та надмірного споживання.

ZSL (Лондонське зоологічне товариство) Інститут Зоології

ZSL — міжнародна благодійна організація, заснована у 1826 році, яка, керуючись науковим підходом, працюючи над відновленням дикої природи у Великобританії та усьому світі, захищає види, що перебувають під загрозою зникнення, відновлюючи екосистеми та допомагає людям і дикій природі жити разом, надихаючи на підтримку природи. Завдяки нашим провідним зоопаркам у Лондоні та Уїпснейді, ми наближаємо людей до природи та використовуємо наш досвід для захисту дикої природи тут і зараз, надихаючи майбутніх зоохоронців на безперестанну любов до тварин.

ZSL у партнерстві із Всесвітнім фондом природи WWF працює над розрахунком Індексу Живої Планети.

Цитування

WWF (2020) Звіт “Жива планета 2024 — Система в небезпеці”. WWF, Гланд, Швейцарія.

Дизайн та інфографіка: Weirdesign

Фото на обкладинці: © pilli / Adobe Stock

ISBN: 978-2-88085-319-8

Living Planet Report® та Living Planet Index® є зареєстрованими торговими марками WWF International.

Подяка

Редакційна команда:

Ребекка Шоу (WWF-Global Science): головний редактор
Кімберлі Марчант (WWF-Global Science): керівний редактор
Аманда Керу (WWF-Global Science): менеджер редакції
Алекс Батка (WWF-Global Science): редактор
Кейт Грейвс (WWF-Global Science): менеджер з виробництва
Саманта Ченг (WWF-Global Science): керівник дослідження
Мейбл Беез Шон, Емілі Міллс та Нассер Олверо (WWF-Global Science): редакційна підтримка
Барні Джеффріс (Swim2birds.co.uk): письменник та редактор
Weirdesign: графічний дизайнер

Керівний комітет:

Зак Абрахам (WWF International), Майк Барретт (WWF-Великобританія), Кеті Гоф (WWF International), Кріс Галлам (WWF-Великий Меконг), Ельза Гендель (WWF-Норвегія), Еймі Леслі (WWF-Перу), Ребекка Шоу (WWF-Global Science) та Джеф Уорден (WWF International)

Автори:

МAUD АБДЕЛІ (WWF-Швейцарія), ЗАК АБРАХАМ (WWF International), ДОМІНІК АНДРАДІ-БРАУН (WWF-США), МАЙК БАРРЕТ (WWF-Великобританія), НАТАН БЕННЕТ (WWF-Global Science), БЕККІ ЧАПЛІН-КРАММЕР (WWF-Global Science), САМАНТА ЧЕНГ (WWF-Global Science), СТЕФАНІ ДЕЙНЕ (Лондонське Зоологічне Товариство), РОБІН ФРІМАН (Лондонське Зоологічне Товариство), САРА ГЛЕЙЗЕР (WWF-США), РЕЙЧЕЛ ГОЛДЕН-КРОНЕР (WWF-США), БРЕНТ ЛОЖЕН (WWF-Global Science), ВАЛЕНТИНА МАРКОНІ (Лондонське Зоологічне Товариство), ЛУІЗА МАК-РЕЙ (Лондонське Зоологічне Товариство), РАВІК НЕЙБРУК (WWF-Нідерланди), ДЖЕФФ ОППЕРМАН (WWF-Global Science), ПАБЛО ПАЧЕКО (WWF-Global Science), ХАННА ПУЛЕСТОН (Лондонське Зоологічне Товариство), СТЕФАНІ РОУ (WWF-Global Science), ЛЮСІЯ РҮІС (WWF-США), КІРСТЕН СХЮЙТ (WWF International), АБЕЛЬ ВАЛЬДІВІА (WWF-США), ААРОН ВЕРМУЛЕН (WWF International) та ДАНІЕЛЬ ВІАНА (WWF-США)

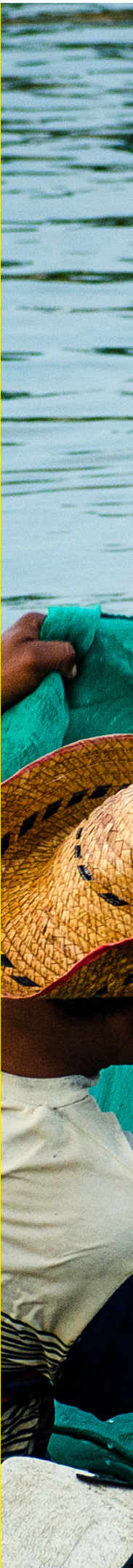
Співавтори WWF:

Цей звіт — результат розлогіх консультацій та внесків від наших колег серед мережі WWF. Співробітники WWF запропонували власний досвід, знання та відгуки щодо змісту цього Звіту про Живу Планету. Ми висловлюємо свою глибоку подяку та повагу за їх неоціненний внесок у цей звіт.

Особлива подяка:

Ми вдячні за цінні роздуми та інтелектуальні внески, надані нашими співробітниками з Екстерського Університету: Джессі Абрамс, Тіму Лентону, Тому Пауеллу та Стіву Сміт, а також консультантам: Розамунді Алмонд та Вінні Де'Ат.

Ми також хочемо виразити подяку тим хто надав інформацію до бази даних Живої Планети (www.livingplanetindex.org) і особливо тим, хто підтримував збір інформації впродовж останніх двох років: дані з Бразилії: Філіпе Серрано (Університет Сан-Паулу, Бразилія) та Гельга Корреа Відерхекер (WWF-Бразилія); дані про мігруючих прісноводних риб: Зеб Хоган (Університет Невади, США), Самол Чхуй (Королівський університет сільського господарства та Королівський університет Пномпень, Камбоджа) та Пен-Бун Нор (Королівський університет сільського господарства, Камбоджа). Ми також хотіли б відзначити учасників семінару з розвитку Індексу Живої Планети (ІЖП), який відбувся у ZSL у вересні 2023 року, та їх внесок у короткострокові та довгострокові рекомендації щодо розвитку ІЖП.

“ЖИВА ПЛАНЕТА” ЗВІТ 2024

Короткий виклад

КОРОТКИЙ ВИКЛАД

Коли накопичувальні впливи досягають межі, зміна стає самодостатньою, призводячи до істотних, часто різких і потенційно невідворотних перемін — переломного моменту.

Природа занепадає — з суттєвими наслідками для нас усіх

Біорізноманіття підтримує людське життя та лежить в основі існування нашого суспільства. Втім, кожен показник, за яким відстежують стан природи в глобальному масштабі, вказує на спад.

Упродовж останніх 50 років (1970–2020) середня чисельність популяцій диких видів, за якими здійснюється моніторинг, скоротилась на 73 %, згідно із показниками Індексу живої планети (далі також ІЖП). Ці дані ґрунтуються на аналізі майже 35 000 трендів розвитку популяцій 5 495 видів амфібій, птахів, риб, ссавців і рептилій. Найбільшого спаду зазнали популяції прісноводних риб, зменшившись на 85 %, слідом за ними популяції наземних (69 %) і морських (56 %) тварин.

Найшвидше зменшення середньої чисельності популяцій відмічено в регіоні Південної Америки та Карибському регіоні (тривожний спад у 95 %), за ними в Африканському (76 %) і Азійсько-Тихоокеанському регіонах (60 %). Менш різкими були спади в Європейському (35 %) і Північно-Американському (39 %) регіонах, однак це лише відображає той факт, що масштабні наслідки впливу на природу були очевидними в цих регіонах ще до 1970 року: деякі популяції були стабілізовані чи збільшені завдяки зусиллям з охорони та відновлення видів. Найбільша загроза в кожному регіоні — це деградація екосистем і втрати біорізноманіття, спричинені насамперед продовольчою системою, а також перенаселенням, інвазійними видами та хворобами. Інші загрози охоплюють кліматичні зміни (найбільш помітні в Південній Америці та Карибському регіоні) та забруднення (частково в Північній Америці та Азійсько-Тихоокеанському регіоні).

Відстежуючи хронологію змін чисельності популяцій, ІЖП слугує застережним індикатором ризику вимирання видів і допомагає нам зрозуміти стан екосистем. Коли чисельність популяції виду знижується до певного рівня, він припиняє виконувати звичну роль в екосистемі, незалежно від того, чи це розповсюдження насіння, запилення, скотарство, колообіг поживних речовин і багато інших процесів, що підтримують функціонування екосистеми. У довготривалій перспективі стабільні популяції забезпечують стійкість екосистеми до негативних чинників, як-от хвороби й екстремальні погодні явища. Депопуляція, як видно у ІЖП, знижує стійкість екосистеми і загрожує її функціонуванню. Це нівелює ті переваги, що надають людям екосистеми — від їжі, чистої води та зберігання вуглецю для стабілізації клімату до ще більшого впливу, який природа чинить на культурний, соціальний і духовний добробут людства.

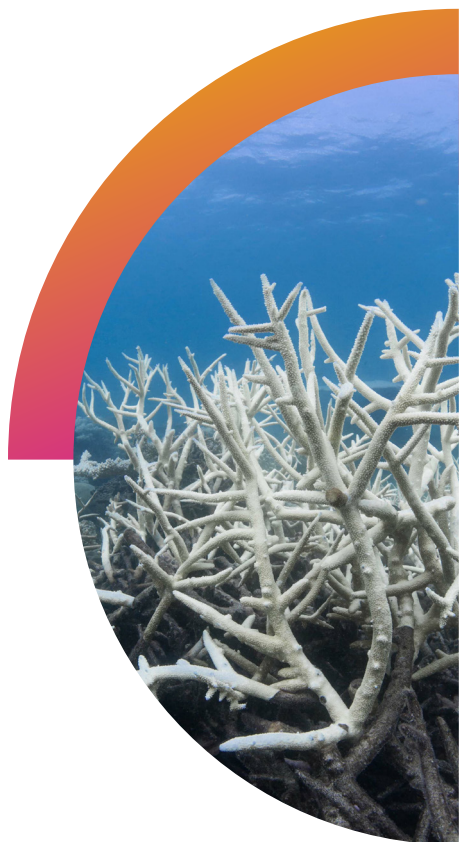
Наближення небезпечних переломних моментів

ІЖП і схожі індикатори показують, що природа зникає із тривожною швидкістю. Водночас деякі зміни можуть бути незначними та поступовими, їх сукупний вплив може призвести до значних і швидких змін. Коли накопичувальні впливи досягають межі, це призводить до істотних, часто різких і потенційно невідворотних змін. Це називається переломним моментом.

Якщо поточні тенденції зберуться, в природному середовищі цілком імовірна поява кількох таких переломних моментів, що матимуть потенційно катастрофічні наслідки. Ідеться, зокрема, і про глобальні переломні моменти, що становлять смертельну загрозу для людства та більшості видів і заподіюють шкоду системі життєзабезпечення Землі та дестабілізують суспільство. Попереджувальні сигнали, які дає ІЖП, вказують на швидке наближення глобальних переломних моментів:

- **Масова загибель коралових рифів** знищить рибальство та захист від штормів для сотень мільйонів людей, які живуть на узбережжях. **Переломний момент, що настане із критичним зменшенням тропічних лісів Амазонки** призведе до значних викидів вуглецю в атмосферу та порушить погодні умови у всьому світі.
- Щодо циркуляції океану, колапс течій субполярної циркуляції на південь від Гренландії призведе до серйозних змін погодних умов у Європі та Північній Америці.
- Стосовно кріосфери (замерзлих частинах планети), **танення льодових покривів Гренландії та Західної Антарктики** призведе до підвищення рівня моря на декілька метрів, поряд із цим **великомасштабне танення вічної мерзлоти** призведе до величезної кількості викидів вуглекислого газу та метану.

Глобальні переломні моменти може бути складно збагнути, але ми вже бачимо їхнє наближення на локальних і регіональних рівнях, із важкими екологічними, соціальними й економічними наслідками:

- На заході Північної Америки поєднання зараження сосновим короїдом і все частіших і масштабніших лісових пожеж (обидва чинники підсилені кліматичними змінами) підштовхує соснові ліси до переломного моменту, після якого вони будуть витіснені чагарниками та луками.
- Зростання температури моря разом із деградацією екосистеми Великого бар'єрного рифу призвело до масового коралового знебарвлення у 1998, 2002, 2016, 2017, 2020, 2022 та 2024 рр. І хоча на сьогодні Великий бар'єрний риф продемонстрував неабияку стійкість, ми з великою імовірністю втратимо 70–90 % відсотків усіх коралових рифів у світі, включно із Великим бар'єрним рифом, навіть якщо зможемо обмежити глобальне потепління до 1,5 °C.
- У басейні Амазонки вирубування лісів і кліматичні зміни призводять до зменшення опадів, що веде до переломного моменту, після якого екологічні умови стануть непридатними для тропічних лісів, спричинивши руйнівні наслідки для людей, біорізноманіття та глобального клімату. У перспективі цей переломний момент настане, якщо 20–25 % тропічних лісів Амазонії будуть знищені. За підрахунками, вже було зрубано 14–17 %.

У багатьох випадках баланс нестійкий, але переломних моментів ще можна уникнути. Ми маємо можливість втрутитися зараз, щоб збільшити стійкість екосистеми і зменшити вплив кліматичних змін та інших стресових факторів до того, як ці переломні моменти настануть.

Ми не досягаємо наших глобальних цілей

Країни світу встановили низку глобальних цілей для створення успішного екологічного майбутнього, зокрема: збереження та відновлення біорізноманіття (згідно з положеннями Конвенції про біологічне різноманіття, або Конвенції Ріо), обмеження зростання глобальної температури до 1,5 °C (згідно з Паризькою кліматичною угодою), викорінення бідності та забезпечення добробуту людей (згідно з Цілями сталого розвитку, або ЦСР). Незважаючи на ці глобальні амбіції, світові зобов'язання та локальні дії навіть близько не відповідають тому, що має бути зроблено для виконання наших планів до 2030 р. і уникнення цих переломних моментів, які унеможливають досягнення наших цілей. Станом на сьогодні:

- Більш ніж половина цілей Конвенції Ріо станом на 2030 рік не буде виконана, серед них вирішення 30 % задач узагалі призупинилося або ситуація погіршилась, порівнюючи з 2015 роком.
- Недотримання світових кліматичних зобов'язання призведуть до збільшення світової температури в середньому на 3 °C до кінця століття, неминуче ставши чинником багатьох катастрофічних переломних моментів.
- Світові стратегії зі збереження біорізноманіття та плани дій не відповідають потребам, адже їм бракує фінансової та інституційної підтримки.

Ізольований підхід щодо цілей, пов'язаних з кліматом, біорізноманіттям і розвитком, збільшує ризик виникнення конфліктів між різними цілями, наприклад: між використанням землі для вирощування продуктів, охорони біорізноманіття або відновлюваної енергетики. Однак за допомогою скоординованого інклюзивного підходу багатьох конфліктів можна уникнути, а компроміси мінімізувати та врегулювати. Координоване вирішення цих цілей відкриває багато потенційних можливостей до одночасного збереження та відновлення природи, пом'якшення наслідків кліматичних змін та адаптації до них, а також покращення добробуту людей.

Масштабність виклику вимагає трансформації

Для підтримки живої планети, на якій люди та природа процвітають, нам потрібні дії, що відповідають масштабності виклику. Нам треба більше ефективних заходів з охорони природи, так само як і необхідний системний підхід до боротьби із головними причинами занепаду довкілля. Щонайменше, нам потрібна трансформація продовольчої системи, енергетики та фінансів.

Трансформуючи систему природоохорони

Незважаючи на вказаний в ІЖП загальний тривожний спад чисельності популяцій рослин і тварин, багато з них стабілізували чи збільшили чисельність завдяки зусиллям з охорони та відновлення видів. Але локальних успіхів і ледь уповільненого занепаду природи недостатньо. Водночас у довгій перспективі заходи з охорони довкілля, що не враховують прав, потреб і людських цінностей, навряд чи принесуть успіх.

Природоохоронні території були наріжним каменем традиційних заходів з охорони довкілля і наразі займають 16 % території планети та 8 % її океанів, хоча їх розташування нерівномірне й управління багатьма з них недостатньо ефективне. Ціль № 3 Куньмінсько-Монреальської глобальної рамкової угоди про біорізноманіття передбачає захист 30 % поверхні землі, вод і морів до 2030 р., водночас Ціль № 2 має на меті відновлення 30 % деградованих територій до 2030 р. Це можливість масштабувати питання ефективного збереження довкілля до безпрецедентного рівня, яку необхідно використати.

Країни повинні розширювати, покращувати, поєднувати та належним чином фінансувати свої системи природоохоронних територій, поважаючи при цьому права і потреби людей. Однак офіційна охорона не завжди є найкращим підходом, тому мета Рамкової угоди про біорізноманіття також передбачає інші ефективні природоохоронні заходи (other effective area-based conservation measures або OECSMs). Підтримка прав корінних народів і місцевих громад може бути одним із найефективніших способів масштабувати збереження біорізноманіття. Чверть світової земельної площі традиційно належить корінним народам, управляється, використовується та/або зайнята ними, що охоплює близько 35 % площі, яка формально охороняється, і 35 % решти незайманих наземних територій.

Робота з природою для розв'язання суспільних проблем, відома як природоорієнтовані рішення, містить перспективу досягнення глобальних цілей щодо клімату, природи та сталого розвитку. Природоорієнтовані рішення для пом'якшення клімату мають потенціал скорочення щорічних викидів парникових газів на 10–19 %, одночасно приносячи користь екосистемам і покращуючи життєві потреби людства.

Трансформуючи продовольчу систему

Глобальна продовольча система за своєю суттю нелогічна. Вона руйнує біорізноманіття, виснажує світові ресурси питної води і змінює клімат та водночас не забезпечує людей необхідним продовольством. Попри рекордні показники виробництва приблизно 735 мільйонів людей щовечора лягають спати голодними. Рівень ожиріння зростає, незважаючи на те, що майже третина світового населення регулярно не отримує достатньо поживного продовольства. Виробництво їжі є одним із головних чинників занепаду природи: воно використовує 40 % усіх придатних для життя територій та є головною причиною руйнації природного середовища, оскільки на нього припадає 70 % водоспоживання, а також є чинником, який зумовлює понад чверть від усіх викидів парникових газів. Поточна продовольча система призводить до прихованих збитків здоров'ю та погіршення стану довкілля у розмірі 10–15 трильйонів доларів США щорічно, що становить 12 % світового ВВП у 2020 р. Парадоксально, але наша продовольча система підриває нашу здатність прогнати людство зараз і в майбутньому.

Попри те, що продовольча система є головною причиною погіршення навколишнього середовища, вона не розглядається належним чином у міжнародній екологічній політиці. Нам потрібні скоординовані дії, щоб:

1. Масштабувати екологічно чисте виробництво для забезпечення всіх достатньою кількістю продовольства, водночас дозволяючи природі процвітати, через оптимізацію врожайності сільськогосподарських культур, продуктивність скотарства, вилов дикої риби та виробництво продукції аквакультури екологічним способом.
2. Переконатися, що кожна людина у світі має поживне і здорове харчування, вироблене без досягнення переломних моментів, що передбачає зміну у виборі харчових продуктів, зокрема споживання більшої частки продуктів рослинного походження та меншої кількості продуктів тваринного походження в більшості розвинених країн, одночасно розв'язуючи проблему недоїдання та продовольчої безпеки.
3. Зменшити витратність і харчові відходи. Сьогодні, за оцінками, 30–40 % усієї виробленої їжі ніколи не їдять, що становить приблизно чверть загальної кількості калорій у світі, одну п'яту частину використання сільськогосподарських угідь і водоспоживання та 4,4 % глобальних викидів парникових газів.

Наша продовольча система визначає змогу прогнати людство зараз і в майбутньому.

Трансформуючи енергетичну систему

Те, як ми виробляємо і споживаємо енергію, є основною рушійною силою кліматичних змін, що має дедалі серйозніший вплив на людей та екосистеми. Ми знаємо, що маємо швидко перейти від викопного палива до відновлюваної енергії, щоб удвічі скоротити викиди парникових газів до 2030 року та досягти мети, яка полягає в обмеженні підвищення температури до 1,5 °C. Енергетичний перехід має бути швидким, екологічним і справедливим, а також націленим на людей і природу.

Швидка трансформація: За останнє десятиліття глобальні потужності відновлюваної енергії зросли приблизно вдвічі, а витрати на вітрову і сонячну енергію та батареї знизилися до 85 %. Але попри те, що тенденції у сфері енергетики рухаються у правильному напрямі, темпи та масштаби ще не наблизились до тих, які нам необхідні. Впродовж наступних п'яти років нам потрібно потроїти кількість відновлюваних джерел енергії, подвоїти енергоефективність, електрифікувати 20–40 % легкових автомобілів і модернізувати енергетичні мережі. Це вимагатиме потроєння інвестицій з приблизно 1,5 трлн доларів США, закладених у 2022 році, до принаймні 4,5 трлн доларів США щороку до 2030 року.

“Зелена” трансформація: Перехід до нової енергетичної системи повинен бути узгодженим із процесами охорони та відновлення природи. Без ретельного планування і захисту довкілля розвиток гідроенергетики збільшить фрагментацію річок, розвиток біоенергетики може спричинити значні зміни в землекористуванні, встановлення вітрових електростанцій загрожує цінним гірським і степовим екосистемам, а лінії електропередач і видобуток корисних копалин, зокрема розробка торфовищ на Поліссі, можуть вплинути на вразливі суходільні, прісноводні та морські екосистеми. Необхідне ретельне планування для вибору відповідних відновлюваних джерел енергії в належних місцях, уникнення негативних впливів і оптимізації розвитку енергетики без зменшення кількості екологічних заходів.

Справедлива трансформація: Понад 770 млн осіб все ще не мають доступу до електроенергії, а майже 3 млрд осіб все ще користуються газом, вугіллям, деревиною чи іншою біомасою для приготування їжі. Відсутність доступу до сучасних способів розв'язання питань стосовно відновлюваної енергії значною мірою сприяє бідності, знищенню лісів і забрудненню повітря в приміщеннях — головній причині передчасних смертей, непропорційно висока частка яких припадає на жінок і дітей. Справедлива енергетична трансформація повинна забезпечити людям доступ до сучасних і безпечних джерел енергії, а також справедливий розподіл вигод і тягарів.

Більш ніж половина світового ВВП (55 %) опосередковано або прямо залежить від природи і того, що вона може запропонувати.

Трансформуючи фінансову систему

Перенаправлення фінансів від шкідливої діяльності на бізнес-моделі та види діяльності, які сприяють досягненню глобальних цілей щодо природи, клімату і сталого розвитку, має важливе значення для забезпечення придатної для життя та процвітаючої планети.

Більш ніж половина світового ВВП (55 %), або приблизно 58 трильйонів доларів США, опосередковано або прямо залежить від природи й того, що вона може запропонувати. Проте наша поточна економічна система майже не цінує природу, що сприяє неекологічній експлуатації природних ресурсів, погіршенню стану довкілля та кліматичним змінам. Продовжують фінансуватися види діяльності, які живлять природні та кліматичні кризи: приватне фінансування, податкові пільги та субсидії, які посилюють кліматичні зміни, втрату біорізноманіття та деградацію екосистем, — загалом оцінюються майже в 7 трильйонів доларів США на рік. Фінансові потоки позитивні для природоорієнтованих рішень, для порівняння, становлять мізерні 200 мільярдів доларів США. Перенаправивши лише 7,7 % негативних фінансових потоків, ми могли б закрити дефіцит фінансування для природоорієнтованих рішень і забезпечити природу, клімат і добробут для людей. У той час як глобальне кліматичне фінансування енергетичного сектору наблизилося до 1,3 трильйона доларів США у 2021–2022 роках, наявна потреба становить приголомшливі 9 трильйонів доларів США щорічно як для пом'якшення, так і для адаптації до 2030 року. Подібним чином перехід до екологічної продовольчої системи потребує великого збільшення витрат — до 390–455 мільярдів доларів США щорічно з державних і приватних джерел, що все ще менше, ніж уряд витрачає щороку на екологічно шкідливі сільськогосподарські субсидії.

Необхідні суттєві зрушення на глобальному, національному та місцевому рівнях для заповнення цих прогалів і направлення фінансів у потрібному напрямі, щоб почати зцілювати планету, а не шкодити їй. Ми можемо зробити це двома взаємодоповнюваними способами. Фінансування екології передбачає мобілізацію фінансових ресурсів для масштабування заходів охорони довкілля та мінімізації впливу на клімат, що вимагатиме нових рішень щодо екологічного фінансування із залученням державного та приватного секторів — від орієнтованих на збереження довкілля фондів, облігацій, позик і страхових продуктів до довгострокових інвестицій у бізнес, що сприятиме природоорієнтованим підприємствам. Екологічне фінансування передбачає узгодження фінансових систем для досягнення цілей з охорони природи, клімату та сталого розвитку, зокрема через облік вартості природних ресурсів і систематичне усунення ризиків, пов'язаних із природою та кліматом.

Без перебільшення можна сказати: те, що станеться в найближчі п'ять років, визначатиме майбутнє життя на Землі.

Здійснюючи плани

З кожним виданням Звіту про живу планету ми спостерігаємо тенденцію до погіршення стану біосфери та дестабілізації клімату. Так далі тривати не може.

Без перебільшення можна сказати: те, що станеться в найближчі п'ять років, визначатиме майбутнє життя на Землі. У нас є п'ять років, щоб перевести світ на стійку екологічну траєкторію, перш ніж негативна об'єднана віддача деградації природи та зміни клімату не призведуть до виникнення безперервних переломних моментів. Ризик невдачі реальний, а наслідки майже немислимі.

Як глобальна спільнота ми домовилися про рух уперед. Глобальні цілі показують нам, де ми хочемо бути та шлях, яким маємо йти. Усі ми — уряди, компанії, організації, окремі особи — маємо йти вперед і бути готовими притягнути до відповідальності тих, хто цього не зробить.

Разом ми мусимо досягти успіху. У нас є лише одна жива планета й одна можливість зробити все правильно.

Автори фотографій:

Сторінка 3: © Wil.Amaya / Adobe Stock.
Сторінка 4: © Janos / Adobe Stock.
Сторінка 6: © The Ocean Agency / Adobe Stock.
Сторінка 7: © Wideangle Media / WWF Швейцарії.
Сторінка 8: © viki2win / Shutterstock.
Сторінка 9: © Jochen Tack / Alamy Stock.
Сторінка 10: © Maxentius Donysius / WWF-Малайзія.
Сторінка 11: © Leonardo / Adobe Stock.
Сторінка 12: © Elly Miller / Adobe Stock.
Задня обкладинка: © divedog / Adobe Stock.

“ЖИВА ПЛАНЕТА” ЗВІТ 2024

Короткий виклад

Офіси WWF:

Armenia	Germany	Paraguay
Australia	Greece	Peru
Austria	Guatemala	Philippines
Azerbaijan	Guyana	Poland
Belgium	Honduras	Republic of Congo
Belize	Hong Kong	Romania
Bhutan	Hungary	Serbia
Bolivia	India	Singapore
Brazil	Indonesia	Slovakia
Bulgaria	Italy	Solomon Islands
Cambodia	Japan	South Africa
Cameroon	Kenya	Spain
Canada	Korea	Suriname
Central African Republic	Laos	Sweden
Chile	Madagascar	Switzerland
China	Malaysia	Tanzania
Colombia	Mexico	Thailand
Croatia	Mongolia	Tunisia
Democratic Republic of Congo	Mozambique	Turkey
Denmark	Myanmar	Uganda
Ecuador	Namibia	Ukraine
Fiji	Nepal	United Kingdom
Finland	Netherlands	United States
France	New Zealand	Viet Nam
Gabon	Norway	Zambia
Georgia	Pakistan	Zimbabwe
	Papua New Guinea	

Партнери WWF:

- Associação Natureza Portugal (Portugal)
- Emirates Nature (UAE)
- Fundación Vida Silvestre (Argentina)
- Pasaules Dabas Fonds (Latvia)

Деталі публікації

Опубліковано в жовтні 2024 року Всесвітнім фондом природи WWF (колишній Всесвітній фонд дикої природи), Гланд, Швейцарія (WWF).

Будь-яке відтворення в повному обсязі чи частини цієї публікації повинно здійснюватися згідно з викладеними нижче правилами, з посиланням на назву, вищезгаданих видавця та власника авторських прав.

Рекомендоване бібліографічне покликання:

WWF (2024) Living Planet Report 2024 – A System in Peril. WWF, Gland, Switzerland.

Текст та графічні матеріали: © 2024 WWF. Усі права захищені.

Відтворення цієї публікації (окрім фотоматеріалів) з освітньою чи іншою некомерційною метою дозволяється за умови попереднього письмового сповіщення про це Всесвітнього фонду природи та дотримання наведених вище вимог посилання на авторство. Відтворення цієї публікації для перепродажу чи з іншою комерційною метою заборонено без попередньої письмової згоди на це WWF. Відтворення фотоматеріалів із будь-якою метою дозволяється за умови попереднього надання Фондом письмового дозволу.

Застереження:

Позначення географічних одиниць у цій публікації, як і манера викладу матеріалу, в жодному разі не можуть вважатися вираженням будь-яких думок з боку WWF щодо правового статусу будь-якої з країн, їхньої території, площі, органів влади або ж щодо визначення їхніх кордонів.

“ЖИВА ПЛАНЕТА” ЗВІТ 2024

Короткий виклад

© 2024

Папір на 100% перероблений.

© 1986 Символ панди WWF – Всесвітній фонд природи (колишній Всесвітній фонд дикої природи) ® «WWF» є зареєстрованою торговою маркою.

WWF, Rue Mauverney 28, 1196

Gland, Швейцарія.

Тел. +41 22 364 9111.

Факс. +41 22 364 0332.

Для отримання контактної чи додаткової інформації відвідайте наш міжнародний вебсайт

livingplanet.panda.org.

Working to sustain the natural world for the benefit of people and wildlife.

together possible™

panda.org